

Èl Cantich dij cantich

Da la Neuva Bibia an Lenga Piemontèisa
voltà da Pàul E. Castlin-a e da Majo Galin-a

**Edission
Tempo di Riforma**

2023

Costa version dël Cantich dij cantich a l'é tirà da la Neuva Bìbia an Lenga Piemontèisa ch'as peul trovesse compléta a l'adressa dla Ragnà <https://pms.wikisource.org/>

Còdes ISBN:

Introduccion a l'euvra compléta dla Neuva Bibia an Lengha piemontèisa

Costa version ëd la Bibia ebràica e cristian-a an lengha piemontèisa, soagnà da Pàul E. Castlin-a, pastor evangelich, e Majo Galin-a, a-j va dapress al métoed ëd l'equivalensa dinàmica (pënsé për pensé).

Sò bu a l'é la divulgassion dla Paròla 'd Nosgnor e "parlé al cheur" dla nòstra gent con un lengagi "ëd minca dì". Për coj ch'a veulo fonghé ancreus lòn ch'a lesò, dle nòte al pé dla pagina a dan ëd pcite spiegassion e rendission alternative dl'istess vers, ma i arcomandoma sèmper ëd comparisioné tut a 'd bibie an d'àutre lenghe.

I l'oma fàit nòstr travaj - e sossì a l'é nòstr prim presupòst - ant la përsuasion che la Bibia a l'é nen "un liber qualsëssia, ma ch'a trasmèt la Paròla 'd Nosgnor. A l'é për lòn che an fasend sto travaj i l'oma avù la pì àuta diligenza e respet. I l'oma 'dcò respetà la tradission ëstòrica dla magioransa dle bibie publicà da le cese cristian-e e dle sinagòghe ebràiche ant nê spirit ecuménich.

Costa version ëd la Bibia a l'é basà an sël travaj editorial sientìfich ëd la version anglèisa dla Bibia ciamà "NET Bible" (New English Translation) an comparassion con vaire d'àutre version bin spantià ant ël mond. La NET Bible a l'é compagnà da 60.932 nòte ch'a dëspiego 'l motiv ëd la particolar sernìa 'd minca espression dovrà ant la tradussion e dl'interpretassion dàita a cole paròle o vers ch'a l'é malfé rendje con precision. A cole nòte i adressoma 'l letor ch'a veuja comprende 'l motiv ëd nòstre sernie d'espression.

Për lòn ch'a riguarda ël Testament Vej (la Tanach ebràica), ël travaj 'd tradussion a l'é dzurtut col ëd Majo Galin-a, e Giovanna Gribaud ch'a l'ha falò la pì part ant j'agn 1980 e ch'a l'ha publicalo an sl'arvista La Slòira.

Për lòn ch'a riguarda 'l Testament Neuv, costa tradussion piemontèisa as peul consideresse na revision stilistica dël Testament Neuv an lengha piemontèisa dël 1841, con comparassion scrupolosa dij pì bon test grech a nòstra disposission ancheuj.

Pàul E. Castlin-a, edission dël November 2023

Introduccion al Càntich

Cost liber a l'é na colession ëd cant d'amor. La gòj ëd costa poesia d'amor, ch'a smija dësprovista 'd minca pensé religios, a l'ha soens fàit nasse d'ambarass ant ij sò letor, ch'a son ciamasse col ch'a podria esse 'l sens d'avèj ant la Bìbia costi inn d'amor carnal.

An efet, ël Càntich a resta un dij liber ëd la Bìbia ij pì malfé da comprende për lòn ch'a riguarda soa origin e struttura. Vàire dij sò tòch a son përnunsià da da fomna, mentre che d'àutri a son përnunsià da sò moros. A comparisso, contut, ëdcò d'àutre përsone, coma për ësempi, Salomon e le fijòte 'd Gerusalem. Cheidun a l'ha pensà, parèj che 'l Càntich a fussa na sòrt ëd "drama" da recitasse con vaire përsone. Për lòn, për rende pì belfé soa letura e comprension, i l'oma specificà ant la tradussion chi ch'a sò ij përsone ch'a pijo part a cost diàlogh, bele se chèich vira l'atribussion ëd certi tòch a sìa nen vaire ciàira.

Sia la tradission ebràica che cola cristian-a a l'han vorsù vèdde ant ël Càntich na realtà pì granda che l'amor an tra doe creature, coma, për esempi, l'amor ëd Nosgnor për sò pòpol, rapresentà 'd manera simbòlica për ël mojen ëd cant d'amor. S'as pija costa lènea, tute j' imagine e le situassion dël Càntich a son antèrpretà coma 'd simboj. Ancheuj as aceta normalment che 'l Càntich a sìa n'inn a l'amor an tra n'òm e na fomna, amor ch'a l'é don ëd Nosgnor. Se cost amor a l'é genit, për soa dignità e blèssa a peul dventé n'arferiment a vaire significassion simbòliche, 'dcò an sël pian ëspiritual e religios.

I savoma nen precis cand ch'a sìa stàit scrivù cost liber, apress l'artorn da l'esili d'Israel an Babilònia. La tradission a l'atribuiss al rè Salomon.

A l'é malfé indiché con ciarèssa cola ch'a sia la struttura 'd cost liber. Cossèssia a-i è vaire arpetission e d'element ch'a artorno ant èl test¹ ma l'euvra a presenta senza dubi na struttura orgànica.

1

¹Càntich dij Càntich. Èd Salomon².

Anvìa d'amor

[Chila:] ²Coma ch'i l'hai anvìa che ti 'm basèisse con passion! Fé l'amor con ti a l'é pì piasos dèl vin! ³La fragransa 'd tò pèrfum as peul nen arziste! Tò nòm midem a l'é parèj d'un pèrfum èspantià: pèr lòn tute le giovnòte at adòro! ⁴Tìrme darera 'd ti, coróma! Ch'èl rè am fasa intré an sò apartament!

Le fiètte 'd Gerusalem

[Le fijètte al moros:] Nojàutre is arlegreroma e argiojeroma 'd ti. Noi i lauderoma tò amor pì che 'l vin!

[Chila a chiel:] As comprend bin coma che tute le fijètte at adòro!

[Chila a le fiètte:] ⁵Fije 'd Gerusalem, mi i son mòra, ma 'd bon-a grassia; mi i son parèj dle tende 'd Chedar, e coma le cortin-e 'd Salomon. ⁶Sté pa a vèdde ch'i l'hai 'l plagi scur, pèrchè a l'é 'l sol che a l'ha brunìme. Ij fieuj 'd mia mare a l'han èl ghignon contra 'd mi: a l'han butame a guerné le vigne; ma mia vigna, cola mia, cola-lì i l'hai pa guernala.

1 Ch'as vèdda pèr esempi: 3:1-4 e 5:2-7; 2:7 e 3:5, 8:4; etc.

2 Cfr. 1 Rè 4:32 "Chiel a l'ha butà ansema tremila proverbi e l'ha scrivù mila e sinch canson".

Èl bërgé e la bërgera

[Chila:] ⁷Dime amor ëd la mia ànima, andova ch'it vade a pasturé lè strop, andova it lo faras riposé dël dòpmesdì, pèrchè mi i sia pa vagabóna darera a jë strop dij tò camrada?

[Chiel:] ⁸S'it lo sas pa, òh pì che bela an tra le fomne, séguita le pianà dlë strop e men-a an pastura toe cravëtta dacant le bënne dij bërgé. ⁹T'è më smije na fiamenga cavala da corsa dël chèr ëd Faraon, amisa mia, ¹⁰bele toe ciafërle an tra j'orcìn e tò còl an tra le colan-e. ¹¹It faroma fé decorassion d'òr, trapontà d'argent.

[Chila:] ¹²Antramentre che 'l re as treuva an soa cort, èl nard a spàntia sò profum. ¹³Për mi, un sachetin ëd mërra a l'é mia gòj, pogia ansima a mè stòmi. ¹⁴Për mi, na rapa 'd cipri a l'é mia gòj, ant le vigne d'En-Gadi.

[Chiel:] ¹⁵Coma ch'it ses bela, amisa mia, com it ses bela! Ij tò euj a son ëd colómbe.

[Chila:] ¹⁶Com it ses bel, mia delissia, com it ses grassios! 'Dcò nòst let a vèrzola. ¹⁷J'arsipress a son le trav ëd nòstra stansia; ij pin a son ij ponton ëd nòstra vòlta.

2

Un liri tra le spin-e

[Chiel:]¹ Mi i son un narsis ëd la pian-a 'd Saron, un liri dle val. ²Coma 'n liri an tra ij card a l'é mia amà an tra le damisele.

[Chila:] ³Coma 'n pomé an tra j'erbo dël bòsch, a l'é mè amà an tra le damisele. Coma ch'am pias a sté sota soa ombra: sò frut a l'é doss al palé. ⁴A l'ha fame intré 'nt ël salon ëd le feste, a l'ha vardame con në sguard ëd

grinor.⁵Deme fòrsa con ëd torta d'uva, sustnime con dij pom: i son malàvia d'amor.⁶Soa man snistra am carëssa la testa e con la drita am ambrassa³.⁷Fije 'd Gerusalem, iv suplico, pèr le gasele e le serve dèl camp, dësvijé pa l'amor fin-a a tant ch'a në sia l'ora⁴.⁸Scoté, na vos! A l'é 'l mè amà ch'as avzin-a! Vardé, a l'é 'n camin ch'a riva! A ven giù ëd corsa dai senté dle montagne.⁹A sàuta coma na gasela o coma 'n serviòt! Vardelo-là darera 'd nòstr mur ëd cinta. A l'é rivà; a l'é a la fenestra e a guàita⁵ da le gelosie.¹⁰Mè amà a parla e am dis:

[Chiel:] "Àuss-te, amisa mia!, mia bela, e ven via con mi!¹¹Varda, l'invern a l'é passà, la pieuva a l'é chità, a l'é andass-ne.¹²Le fior a sponto da la tèra, Ant le vigne a l'é rivà 'l temp ëd la povura. As sent la tórtola ch'a canta pèr ij camp.¹³A sponto ij frut verd dij fié, le vigne fiorie a dan sò pèrfum. Àuss-te, amisa mia, mia bela, e ven via con mi!¹⁴Colomba mia, ant le chèrpure dla ròca, ant jè stèrmaj ëd le rochere, fame vèdde toa facia, fame sente toa vos, pèrchè toa vos a l'é dossa, e toa facia a l'é bela.¹⁵Ciapé tute le volp, cole pcite, prima ch'a vasto la vigna dl'amor, nòstre vigne an fior".

[Chila:]¹⁶"Mè amà a l'é tut mè, e mi i son tuta soa; chiel a pastura lè stròp an tra ij liri.¹⁷Fin-a a tant ch'a-i riva 'l calé dèl sol, e ch'a sè slongo j'ombre.¹⁸Artorna a mi, mè amà, tanme na gasela, o tanme 'n cerv pèr le montagne 'd Beter".

3 O "am bùstica".

4 O "fin-a a tant che chiel medésim a lo veuja".

5 O "a ghicia".

3

[Chila:] ¹Na neuit⁶, damentre che mi i j'era cogià ant mè let d'amor, i l'avìa anvìa 'd col ch'i-j veuj tant bin. Për vaire i l'hai sèrcalo, ma i l'hai pa vèddulo. ²Anlora i son dime: “M'alvrai e i farai èl gir⁷ èd la sità! Për le stra e le piasse i veuj sèrché mè amor”. I l'hai arsèrcalo ma senza trovelo. ³A l'han rëscontrame an sità le vardie dla ronda nuiteja. I l'hai ciamaje: “Eve-ne vèddù l'amà 'd mè cheur?”.

⁴L'avìa pen-a chitaje, che varda-lì, i l'hai trovà mè amor. I son ambrassamlo s-ciass a mi e i lo lass-rai pa pì. I lo portrai a ca 'd mia mare, ant la stansia⁸ dova chila a l'avìa consepime.

[Chiel a le fiëtte:] ⁵“Fiëtte 'd Gerusalem! Iv sùplico për le gasele e le sèrbiate dla campagna: Dësvijé pa mè Amor, ansighela nen prima dël temp”.

-
- 6 L'us dël term נִיט (ballelèt, “neuit”) an 3:1 a l'é an contrast èd pianta con דִּי (ha iòm, “èl di”) an 2:17 ch' a l'é 'l capitol èd prima. An 2:17 la fomna a l'ha anvità sò Amà a fé l'amor con chila tuta la neuit; contut, an 3: 1 a conta d'esperienza da carcaveja 'dova a l'é pa stàita bon-a a trové sò amà. J'èstudiosi a dëscùto se 3:1-4 a conta na sequensa 'd seugn da carcaveja o n'esperienza 'd vita real. A-i é 'd paralelism stravis an tra 3: 1-4 e 5: 2-8 che a fan chërse 'dcò la possibilità 'd na coalera 'd seugn d'angossa e d'arlia.
- 7 La rèis נִיט (savav) ant la coniugassion sèmpia ativa Qal, a veul di: “andé riond, andé an gir” (1 Samuel 7:16; 2 Crònache 17:9; 23:2; Qoelet 12:5; Càntich dij Càntich 3:3; Isaia 23:16), andova che ant la coniugassion a veul di “viresse d'antorn” (Salm 59: 7, 15; Càntich dij Càntich 3:3: 2). L'ideja ambelessi a l'é che l'amà a l'é determinà a “vardesse d'antorn” fin-a che a l'àbia pa trovà sò Amor.
- 8 Èl termo חֵדֶר (Cheder, “stànsia”) a la lètera a veul di: “stànsia sómbra”, oltre che “Scòla elementar israelitica” e sovens a s'arferiss a la càmera da let (Génesi 43:30; Surtia 7:28; Giudess 3:24; 15:1; 16:9, 12; 2 Samuel 4:7; 13:10; 1 Rè 1:15; 2 Rè 6:12; 9:2; Qoelet 10:20; Isaia 26:20; Gioel 2:16; Proverbi 24:4; Càntich dij Càntich 3 1:4; 3:4).

La procission dël mariagi real

[Le fiëtta 'd Gerusalem:] ⁶Chi é-lo che a riva dal desert, parèj ëd na nìvola 'd fum, ch'a spantia përfum ëd mèrra e d'ancens e tute le fragranse le pì soasie? ⁷Vardé! A l'é la sivera ëd Salomon! A l'ha d'antorn sessanta soldà, ij pì vajant d'Israel. ⁸A son tùit armà dë spa e faità a combate. A pòrto soa spa al fianch e a stan a l'avàit contra ij perìcoj dla neuit. ⁹La sivera 'd Rè Salomon a l'é an bòsch ëd séder dël Lìban. ¹⁰Le colònin-e a son d'argent; l'eschinal d'òr, ël sedil ëd pòrpra. Le fijëtta 'd Gerusalem a l'han archincà con deuit da 'ndrinta.

¹¹Seurte feura, fijëtta 'd Sion, vnì a vèdde Rè Salomon! Chiel a pòrta 'l diadema ch'a l'avìa ancoronalo soa mare ant ël di ëd sò mariage, ant ël di dl'argiojissansa e 'd gòj pì grand ëd soa vita!

4

La neuit dël mariagi

[Chiel:] ¹Coma ch'it ses bela, mia cara, coma ch'it ses bela! Ij tò euj, darera 'd tò vel, a son tanme 'd tórtolè⁹. Ij tò cavèj a fan j'onde e a smijo a në strop ëd crave ch'a ven giù da le colin-e 'd Ghilead. ²Ij tò dent a son bianch tanme 'd feje pen-a tosonà e netià: minca un ëd lor a l'ha sò binel. ³Ij tò làver a son tanme 'n bindel ross ësclarlat, toa boca a l'é anciarmanta. Toe ciafele a son rosà tanme 'd pom granà darera 'd tò vel. ⁴Tò còl a l'é bel tanme la tor ëd David, ornà con jë scu 'd mila guerié vajant. ⁵Ij tò sen a son tanme dòl serviòt, ëd serviòt bësson ch'a broto an tra j'alìs.

9 La forma dj'euj dla fomna, dzurtut ant l'art egissian-a, a smia a la forma 'd na tórtola e 'l color bianch dij luminèt a smijo al color bianch dël còrp ëd na tòrtola.

^{6A}nans ch'a va bufé l'òra dla sèira e j'ombre a së slongo, im n'andrà a la montagna 'd mèrra e a la colin-a d'ancens. ⁷Ti 't ses tuta bela, amisa mia, bela an tute le manere. ⁸Ven con mi dal Liban, sposa mia, ven con mi dal Liban. Varda giù da le bëcche dël Mont Amana, dai pich dël Senir e dl'Ermon, andova ch'ij leon a l'han soe tan-e, e che ij liopard a vivo an tra le colin-e. ⁹Ti 't l'has robame 'l cheur, mè tesòr, mia sposa; con nê sguard sol it l'has robame 'l cheur, con na sola perla 'd toa colan-a. ¹⁰Coma ch'a son delissiose toe carësse, mè tesòr, mia sposa! Toe carësse a son pì dosse che 'l vin. La fragransa dij tò përfum a l'é pì agreàbil che tùit ij bàlsam. ¹¹Ij tò làver, ësposa mia, a son doss tanme 'd licor. A-i é d'amel e 'd làit sota toa lenga. Toa vesta a l'é përfumà tanme ij séder dël Liban.

¹²Ti 't ses mè giardin privà, mè tesòr, mia sposa, na sorgiss ësternà, n'adoss ëscondù. ¹³Ij tò fianch a buto a la sosta un paradis ëd pom granà con ëd spessie ràire: alcan-a e nard, ¹⁴nard e safran, calamus aromàtich e canela, con tùit j'erbo dl'ancens, dla mira e dl'àloe, ansema a minca sòrt ëd spessie balsàmiche. ¹⁵Ti 't ses la fontan-a an mes al giardin, un poss d'aque fresche ch'a ven-o giù dal Liban.

[Chila:] ¹⁶Dësvijte, vent ëd mesaneuit! Ven-sì, vent ëd mesdì! Bufa an sël mè giardin, e spantia toe fragranse tut d'antòrn. Ven-sì an tò giardin, mè amor, pèr sente 'l gust dij sò frut savurì.

5

[Chiel a chila:] ¹I son ëvnùit an mè giardin, mè tesòr, mia sposa¹⁰; I son andàit a cheuje mia mèrra con mie spëssie balsàmiche. I mangio l'amèl ëd mia stòrsa, i l'hai beivù mè vin e mè làit!

10 O "mìa seur".

[Èl poeta a la cobia:] Mangé, amis, bèive! Anciocheve 'd grinor, voi ij moros!

Preuve d'amor

[Chila:] ²I son andurmime e i l'hai fàit un seugn¹¹. Scoté! Mè amor a tambussa¹² a la pòrta!

[Chiel a chila:] Dovert-me, mè tesòr, amisa mia, mia colomba, mia bela! Mia pèrfession! Mia testa a dagna 'd rosà, ij mè cavèj a stisso le stisse dla neuit.

[Chila a chiel:] ³I son pen-a dëspojame, i dovria forsi arvèstime? I son dl'andi d'avèime lavà ij pé, pèrchè dovrìa sporcheje torna? ⁴Mè amor a butava la man ant la filura dla pòrta¹³ e im sentio friciolé 'l cheur. ⁵I son alvame 'n pé pèr deurve a mè amà; mie man a stissavo d'euli ëd mèrra ant ël moment ch'i àussava ël froj. ⁶I l'hai dovertaje a mè moros, ma chiel a-i era pì nen, a l'era andàit via¹⁴. A l'era andass-ne e mi i nè son èstàita bolversà. Parèj I son andàita 'n sèrca 'd chiel, ma i riussiva pa a trovelo. I l'hai ciamalo ma chiel am rëspondìa nen. ⁷I l'hai trovà, tutun, le vardie ch'a fasìo la ronda pèr la sità. A son profitass-ne 'd mi, a l'han patlame, a l'han ès-ciancame la mantlin-a, cole ansidite vardie dle muraje!

11 O "mè cheur a l'era dësvi".

12 La paròla קול (qòl, a la létera, "son, rabel, vos") a l'é dovrà an esclamassion: "A son-a, scoté!" Èl partissipi דופק (dofeq) a conòta 'n present progressiv o n'assion iterativa. Èl verb דפך (dafaq, "tambussé, bate") a ven fòra mach doe vire ant l'ebraïch bíblich e sèmpe an arferiment al tambussé a na pòrta (Giudes 19:22; Càntich 5: 2) e na vira al bate le bestie pèr sbergiareje (Génesi 33:13).

13 O "a sèrcava 'd doverté la pòrta".

14 Ij verb עבר עמך (camaq e'avar, "A l'é slontanasse, a l'é andàit via"): a peulo formé un endiadi verbal.

Trionf ëd l'amor

[Chila a le fijette:] ⁸Iv sùplico¹⁵, fije 'd Gerusalem, s'i dovèisse mai trové mè amor, dije che mi i son malavia d'amor pèr chiel¹⁶!

[Le fije a chila:] ⁹Peudes-to dine, ti ch'it ses la pì bela che j'àutre, còsa ch'a l'ha tò amà, ch'a sia divers da j'àutri? É-lo pròpi tant diferent, che ti t'an súpliche pèrparèj?

[Chila a le fiëtte:] ¹⁰Mè amor a l'é bel tant da sbaluché¹⁷, a sprìcia 'd salute e 'd fòrsa¹⁸, i podrìe arconòss-lo an tra mila. ¹¹Soa testa a l'é parèj dl'òr dël pì pur¹⁹, ij sò cavèj a son ariss e s-ciass, nèir parèj dël gajèt. ¹²Ij sò euj a son colombe aranda d'un ri. Ij sò lumèt a stan a gala an sèl làit, montà tanme colombòt dzora 'd n'èspecc d'eva. ¹³Soe ciarfèrle a son giardin d'erbo balsàmich e dè spessie. Ij sò làver a smijo ëd liri, ch'a dagno euli ëd mèrra. ¹⁴Ij sò brass a son d'anèj d'òr caria d'èra pressiose. Sò stòm²⁰ a l'é na

15 O "admonisso".

16 Ij genitiv construt חֶלֶב לֵבָב (còlat 'ahavah, "malavi, malàvia d'amor") a denòta "malavi d'amor, an-namorà/ancaplinà." A l'é n'esempi ëd genitiv ëd càusa, valadi l'Amà ch'a l'era (fìsicament / emotivament) malàvia pèr motiv ëd sò amor nen ricambià.

17 Èl termo טָהוֹר (tsach, "Sbèrlusant" e "ciàir, bianch", an manéra figurà) a ven dovrà pèr sotsigné la blèssa o le giòje o pere pressiose (Esechiel 24: 7-8; 26: 4, 14). Pèrparèj, sùbit apress: דָּמָם ('adom, "color dël sangh, sanghin" e "fòrt", an manera figurà").

18 O "ross ëd facia". Ebràich: "Ecessional". Èl partissipi חָדָד (dagul) a fosa-na tanme agetiv predicà.

19 Ebràich: "soa testa a l'é dl'òr pì pur." Ant la frase 'd genitiv construt טָהוֹר טָהוֹר (chetem paz, a l'ha a la létera "òr ëd òr pur") ël nòm genitiv טָהוֹר (pats, "òr pur") a l'é un genitiv agetival.

20 Èl termo טֶבֶן (me' eh) a l'é dovrà an referensa pèr vaire situassion ant ël Vej Testament: (1) l'ùter ëd na fomna (Génesi 25:23; Isaia 49: 1; Sl 71: 6; Ruth 1:11), (2) lomb, fianch ëd n'òm (Génesi 15: 4; 2 Samuel 7:12; Isaia 48 : 19; 2 Crònache 32:21), (3) le "part intèrne" ëd na pèrsona, coma l' èstomi o ij buej dovrà pèr la digestion (Nùmer 5:22; Giòb 20:14; Esechiel 3: 3; Giòna 2: 1-2) e (4) lè stòm ëd

piastra d'avòri quata 'd zafir. ¹⁵Soe gambe a son plie 'd marm biancon ch'a pògio dzora 'd basi d'òr pur. Soa aparenza a l'é cola dle montagne dël Lìban, fiamengh tanme j'erbo ëd séder. ¹⁶Soa boca a l'é tut un dosseur; a l'é tuta n'anvìa²¹. Col-lì a l'é mè amà! Chiel a l'é mè amis, mè compagn! Fije 'd Gerusalem!

6

Amor pèrdù e artrovà

[Fijette a chila:] ¹Dov é-lo andàit tò amor, fomna 'd ràira blèssa? Peudes-to dine la diression ch'a l'ha pijàit, parèj da podèj sèrchelo con ti^{22?}”.

[Chila a lè fiètte:] ²“Mè amor a l'é vnùit giù a gòdse sò giardin²³ a cheuje 'd liri²⁴ an tra preus dè spessie balsàmiche²⁵”.

Arfren poétich: comunion djë spos

[Chila a chiel:] ³“Mi i son ëd chiel e mè amà a l'é mè; chiel a s'amusa an tra ij liri”.

fòra o ij mùscoj adominaj.

- 21 Èl termo מַחְמַדִּים (macamaddim, “desideràbil”) a l'é la forma plural ëd מַחְמַד (machmad, “anvìa, lòn ch'a l'é desideràbil, oget pressios”. Parèj dël plural מַחְמַדִּים (“dosseur”) a l'é n'esempi 'd plural antensiv: “motobin desideràbil”).
- 22 Èl termo a l'é שׁוֹשָׁנָה (shoshannah, “liri”) e שׁוֹשָׁנִים (shoshanim, “liri al plural”).
- 23 Ebràich: «E nojàutri i podoma sèrchelo con ti.» La congiunzion “vav” dzora 'd מְבַרְכֵנִי (unvaqshennu) a mostra 'l but d'arsèrché l'èspos con la sposa.
- 24 Èl verb לְרַעוֹת (lir'ot, “për navighé”; a ven da la rèis רָעָה (ra'ah, “nuri, sigrì, ciadlé, pasture”) a ven dovrà set vire ant ël Càntich.
- 25 La frase מְבַרְכֵנִי הַבְּשָׂמִים (ca'arugat habbosem, “Let ëd fior e bàlsam / pèrfum”) a l'é mach dovrà, tanme refren, an 5:13, andova che a paragon-a soe ciafèrle a spessie balsàmiche.

Arnovement ëd l'amor

[Chiel a chila:] ⁴Mia bela, ti 't ses bela parèj ëd la sità 'd Tirsa, bela pariija 'd Gerusalem, afrosa come n'armeja schierà con ij drapò al vent. ⁵Dèstorna ij tò euj da mi, pèrchè am conturbo²⁶! J'ariss dij tò cavèj a son èstrop ëd crave che a bàutio da j'erse dël Ghilead. ⁶Ij tò dent a son parèj ëd nè strop ëd feje che a ven-o fòra da esse borà a la gòja: mincadun-a a l'ha doi bësson e gnun-a a l'é senza cit. ⁷Toa ciafèrta a l'é un tòch ëd pomgranà darera 'd sò vel. ⁸Sessanta a son j'argin-e, otanta le concubin-e e 'l nùmer ëd le fije²⁷ a l'é senza fin, ⁹ma mia colomba a l'é ùnica²⁸, la mia pèrfeta! Chila a l'é la fija preferìa²⁹ 'd soa mare; a l'è la favorìa³⁰ 'd cola ch'a l'ha daje vita. J'àutre fije a l'han vèddula e diciala vaire ch'a l'ha 'd boneur: a l'é stàita laudà da concubin-e e argin-e: ¹⁰“Chi podra-la esse costa-sì che a ven anans tanme l'alba d'òr? Bela parèj dla lun-a³¹, spledrienta tanme 'l sol, afrosa parèj ëd n'armeja con ij drapò al vent?”.

Artorn a la vigna

[Chiel a chila:] ¹¹Mi i j'era calà ant ël nosé³², pèr vèdde ij gich ëd la valada, pèr vèdde ij but ëd le vis e se a fùisso fiorì ij pomgranà. ¹²I son gnanca

26 Èl verb רָהַבְ (rahav) a podria 'dcò esse "crasé, acablé" o "s-ciòde, arviscolé" oltre che "sbaluché, conturbé, bolversé".

27 Èl termo עַלְמָה ('almah, "fomna giovo") a s'arferiss a na fija da marié o na sposa anans ëd caté sò prim cit.

28 As podria 'dcò disse: "A l'é da sola mia colomba, la mia pèrféta. אֶחָדָה ('acat) a l'é 'dcò dovrà tanme atribù ëd qualità: "ùnica, solénga".

29 Ebràich: "l'ùnica fija 'd soa mare:" אֶחָדָה לְאִמָּהּ ('acat l'imma), valadi la pi speciala.

30 Èl termo בָּרָהּ (barah) a peul èdcò avèj la nuansa 'd "pura" pèrchè la rèis בָּרָהּ a veul èdcò di "purifiché, eliminé".

31 Èl termo לְבָנָה (lëvanah) a la létera a veul di "la bianca" a l'é dovrà sovens pèr la lun-a.

32 Èl termo אֵגוֹז ('egoz, "nos") a l'é fàcil ch'as arferiss a la nosera. La forma singlar a s'arferirà a 'n nosé o boschèt ëd nosere.

‘ncorzumne che mia anvìa fòrta am fasìa esse tanme ‘l prinsi ‘d mè pòpol an soa quadrìga³³.

Canson d’amor e dansa

[Chiel achila:] ¹³[7:1] “Vîrte, vîrte³⁴, Sulamita³⁵! Vîrte, vîrte, che i veuj vèdd-te!”.

[Chila a chiel:] Pèrchè sèrches-to la Pèrféta tanme 'n danseur ch’am gira antorn?”.

7

[Chiel a chila:] ¹Com a son bej ij tò pé ant le sàndole, fija ‘d prinsi³⁶. Le curve³⁷ dij tò fianch a son tanme ‘d giòja fabricà da la man d’un bisotié. ²Tò amburì a l’è tanme na copa rionda³⁸ pèr bodrighé³⁹. Tò vènter⁴⁰ a l’è tanme ‘n mucc èd gran riondà da liri. ³Ij tò sen a son parèj èd dòi bèsson èd gasela. ⁴Tò còl a jè smija a na tor d’avòri⁴¹, ij tò euj a smijo a j’armeuj èd Chesbon, aranda dla pòrta 'd Bat-Rabim. Tò nas a l’è parèj èd la Tor dël

33 Èl TM a les מַרְבֵּוֹת (marcvòt, “chèr al plural”).

34 An alternativa, “Torna...Torna...!” L'imperativ וְשׁוּב (shuvi, “vîrte, torna!”) A ven dovrà quat vire pèr enfatisé.

35 L'articòl dzora דְּשׁוּבָה (hashulammit, "la pàsia") a fosen-a tanme vocativ,

36 An alternativa, "fija nòbila" o "fija magnífica". Èl títol בַּת נָדִיב (bat nadiv, "fija dël prinsi" a podria propon-e che sta fomna a sia pa la fija israelita dij capìtoj 1-4 e 8, ma la fija dël faraon che Salomon a l'avìa marià (1 Rè 11:1).

37 Èl termo קַוְוָה (cammùq, “curva”) a descriv la forma 'd soe cheusse (מַחְמָה

38 L'espression eròtica: הַסֵּהרָה הַרְבֵּה (‘aggan hassahar, “scuela rionda”) a s'arferiss a 'n recipient pèr mès-cé 'l vin.

39 La frase לֹא יִשְׂרָאֵל (‘al iecsar) èd nòrma a sarìa n'imperfet: “a mancava mai èl vin tajà.”

40 An alternativa: “toa vita, tò fianch, ànche.” Èl termo בִּטְנֵךְ (bitnech) a s'arferiss èdcò a la pansa o ùter èd la fomna.

Liban, che a guerna la sità 'd Damasch. ⁵Toa testa as drissa coronà⁴² parèj dël mont Carmel. J'ariss dij tò cavèj⁴³ a l'han ëd nuanse color porpra; un rè a l'é stàit ciapà⁴⁴ da toe tërse! ⁶Com it ses bela, com it ses zolia, mè amor⁴⁵, mia delìssia!

La palma e sò scalador

⁷Ti 't ses slansà⁴⁶ pèrparèj ëd na pàlma, ij tò sen a smìjo rape 'd dàtoj⁴⁷. ⁸I veuj monté an sla pàlma e cheuje ij sò frut! Toe pupe a son tanme rape d'uva; ël pèrfum ëd tò fià a l'é parèj dl'odor dij pom e toa boca com ël vin bon che a sghija dai làver dj'ansugnochì! ⁹Che ij tò basin⁴⁸ a peussa esse parèj dël vin pì bon, ch'a scor seuli pèr mè amà ansima a nòstri làver e dent⁴⁹.

[Chila, a propòsit ëd chiel] ¹⁰Mi i son dël mè amor, e chiel a l'ha anvìa 'd mi!

-
- 41 Èdcò: “tor d'avòri.” Èl vocàbol **יָשָׁן** (hashen, “avòri”) a l'é un genitiv ëd composission.
- 42 O “dignitosa”.
- 43 **דָּלָה** (dallah, “ariss, cavèj”).
- 44 An alternativa: “ampèrsonà.” Èl verb a l'é: **אָסַר** ('asar, “esse ciapà, butà an pèrson).
- 45 Èdcò: “O bin amà.” L'original consonàntich **חַבְּחֵבָה** a l'é stàit vocalisà dai Masoreta con **חַבְּחֵבָה** ('ahavah, “vorèj bin”).
- 46 Èl términ **קִמְתָּךְ** (qomatech, “statùra”) a mostra l'autèssa 'd cheicòsa, coma a podrìa 'dcò esse na person-a àuta ch'a mostra l'autèssa 'd n'ogèt, parèj ëd na fomna àuta e slansà(1Samuel 16: 7; Eseciel 13: 8), n'erbo àut (2Rè 19:23; Isaia 10:33; Eseciel 31 : 3-5, 10-14), na vis vuajanta (Eseciel 19: 11).
- 47 Èdcò: “rape 'd fi.” **אֲשָׁרָה** ('ashcolot, “rape”) a s'afèriss ëd nòrma a le rape d'uva.
- 48 O “boca”. Èl termo **פֶּה** (chech, “vòlta dël palé, boca”) a lé na metonimìa pèr ël sens dël gust.
- 49 O: “ij sò làver antramentre che a s'andeurm.” Ebràich: “ij laver dj'andurm.” Opura: “dzora làver e dent” coma ant la tradission greca (LXX, Aquila, Symmachus).

Viage an campagna

[Chiel a chila] ¹¹Ven, mè amà, andoma an campagna: passoma la neuit ant un vilage.

¹²Matin bonora i saroma già ant le vigne, a vèdde se a gico e se a s-ciòdo ij but, e se ij pomgranà a son an fior. Ambelelà mi 't darai mè amor. ¹³Le mandraghe⁵⁰ a mando sò pèrfum. A nòstra pòrta i l'oma tute le delìssie, sècche e frèscche, mi i l'hai guernaje pèr ti, mè amor.

8

Càntich d'anvìa

[Chila a chiel:] ¹Coma ch'i vorerìa che ti 't fusse mè frel pì cit, bailà da mia mare. Rëscontrànd-te pèr le stra, i podrìa basete senza esse criticà da gnun. ²Mi 't porterìa ant la cà 'd mia mare, cola ch'a l'ha anlevame. It farà tasté mè vin pèrfumà e 'l giuss èd mè pomgranà⁵¹.

³Soa man mancin-a a l'é sota mia testa, e con la drita a m'ambrassa.

[Chila a le fiètte:] ⁴Fijètte 'd Gerusalem, iv në scongiuro: dèsvijé pa nòst amor, bustichelo nen anans èd sò temp.

50 Ebràich “soa anvìa a l'é pèr mi;” Grech: μανδραγόρα. La mandraga a l'é na rèis forcua 'd na dròla forma antropomòrfica. Ant j'arlie dla gent a l'era afrodisiaca e dròga dla fertilità. An efet la rèis ebràica: טִיב (dod, “amor”), a denòta ij pomèt d'amor, דִּדָּאִים (duda'im) valadì le mandraghe.

51 Èl TM a les tanme pronòm singlar con sufiss èd la prima pèrson-a singular dèl possessiv: יְרֵמֹנִי (rimmoni, “mè pomgranà”). Jè LXX a l'han genitiv plural: ῥοῶν μου (hroōn mou, “essensa, licor, nectar, giuss dij mè pomgranà”).

[Le fiètte a propòsit ëd chiel e chila:] ⁵Chi é-la cola fija ch'a riva dal desert ambrassà a sò amor?

[Chila a chiel:] I l'hai dësviate sota 'l pomé, ambeleli andova che toa mare a l'avìa consepìte, andova toa genitress a l'avìa butate al mond.

[Chila a chiel:] ⁶Bùtme parèj d'un cacèt ëdzora 'd tò cheur, tanme 'n cacèt ansima a tò brass. Përchè l'amor a l'é fòrt parèj dla mòrt, la passion as peul pa arziste coma l'infern⁵². A l'é na spluva anvisca parèj dla lòsna. ⁷L'eva dël mar gròss a basterìa pa a dèstissé l'amor. Gnanca tuit ij fium a podrìo inondelo. Se cheidun a provèissa a catelo con tute soe richèsse, a l'avrìa an cambi mach dèspressi.

[Ij frej 'd chila:] ⁸I l'oma na seure ch'a l'é ancora pcita, tròp giovna pr' avèj d pupe. Còs avrìo-ne nojàutri da fé për chila cora che a-j faran la ronda? ⁹S'a fussa na muraja 'd na sità i-j drisserìo ansima 'd tor d'argent. Se a fussa na pòrta, l'arforserìo con tàule 'd pin.

[Chila:] ¹⁰I j'ero tanme na muraja, e mie pupe a l'ero tanme le tor ëd na fortèssa. Cand ch'ël mè amà am varda, chiel a resta ancantà da lòn ch'a vèdd.

[Chila a chiel:] ¹¹Salomon a l'ha na bela vigna a Baal-Amon; chiel a l'ha dala an guerna a 'd vignolant. Mincadun ëd lor a versa mila tòch d'argent për sò frut. ¹²Ti tente pura ij tò mila séchel d'argent, Salomon, dàjne dosent ai tò vignolant. Përchè mia vigna cita a l'é ambelessì e a l'é tuta për mi.

52 O "ël mond dij mòrt".

Epìlogh

[Chiel a chila:] ¹³O ti ch'it èstaghe ant ël giardin, ij mè amis a sërco dë scoté con atension lòn ch'it dise. Fame sente 'dcò mi⁵³ toa vos!

¹⁴Fà an pressa, òh mè amor! Lest parèj ëd na gasela o na serbiata giovo an sle montagne dle spèssie përfumà.

Tàula

Introduccion a l'euvra compléta dla Neuva Bibia an Lenga piemontèisa	3
Introduccion al Càntich.....	4
1.....	5
Anvìa d'amor.....	5
Le fiëtte 'd Gerusalem.....	5
Ël bërgé e la bërgera.....	6
2.....	6
Un liri tra le spin-e.....	6
3.....	8
La procission dël mariagi real.....	9
4.....	9
La neuit dël mariagi.....	9
5.....	10
Preuve d'amor.....	11
Trionf ëd l'amor.....	12
6.....	13
Amor përdù e atrovà.....	13
Arfren poétich: comunion djë spos.....	13
Arnovament ëd l'amor.....	14
Artorn a la vigna.....	14

53 L'imperativ 'הַשְׁמִי'ינִי (hashmi'ini) a fosen-a parèj ëd n'arcesta. Chiel a-j ciamà a soa amà ëd feje sente soa bela vos.

Canson d'amor e dansa.....	15
7.....	15
La palma e sò scalador.....	16
Viage an campagna.....	17
8.....	17
Càntich d'anvìa.....	17
Epìlogh.....	19

